

ukazuje-li první soud na odůvodněnou svého postupu k tomu, že přicházejí v úvahu titíž věřitelé, jest proti tomu uvést, že rozhoduje zatížení a toto u prodaných realit, najmě u těch, u nichž dávka z majetku nebyla na každou z nich zvlášť rozdělena, není stejné.

Prámem jest si též stěžováno na příkazání pohledávky firmy B. penízem 7.805 Kč 58 h, pokud se týče penízem 7.166 Kč 36 h v rámci a pořadí zástavního práva pro zaplacenou již pohledávku zmíněné firmy 8.730 Kč 80 h na nemovitosti vl. čís. 637 váznoucího. Byla-li původně zástavním právem zajištěná pohledávka zaplacená, ale zástavní právo pro ni zřízené nebylo v pozemkové knize ať zcela nebo z části na jinou pohledávku převedeno, nelze jinou pohledávku v rámci a v pořadí dotyčného zástavního práva z nejvyššího podání příkázati (§§ 469 a 470 obč. zák.). K tomu pouhé ujednání o převodu zástavního práva bez vyznačení v pozemkové knize nestačí. Odchylné stanovisko nižších soudů jest mylné.

Čís. 6551.

Za manželské dítě, jež jest ve výživě rodičů, jest jediné otec oprávněn sjednati smlouvu učební. Sjednala-li učební smlouvu matka, již byla výchova dítěte svěřena, jest otec oprávněn hledati odpomoc na soudě, má-li za to, že učební smlouva byla sjednána na úkor dítky.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1926, R II 331/26.)

V podání na opatrovnický soud uvedl manželský otec nezletilé dcery, žijící odděleně u matky, že matka uzavřela bez jeho vědomí a souhlasu učební smlouvu s R-ovou na 3 roky, ač podle stanov společenstva v odvětví, k němuž náležel závod R-ové, měla učební smlouva trvati dvě léta. Vzhledem k tomu, že tím bylo poškozeno dítě, jelikož bude o rok později samostatným, a i on sám, ježto jest bezdůvodně odložena doba, od kdy se dítě bude moci samostatně vyživovati, navrhl otec, by soud neschválil učební smlouvy na tři roky, aby zařídil, aby byla změněna pouze na dobu dvou roků. O p a t r o v n í c k ý s o u d návrh zamítl. D ů v o d y: Soudu nebyla dosud předložena smlouva učební a proto nemůže rozhodnouti o jejím schválení nebo změnění její podmínky. Byla-li smlouva uzavřena bez právního zastoupení nezletilé, nelze mluvit o její platnosti. Ostatně jest povinností otce postarati se o uzavření řádné učební smlouvy, která soudního schválení ani nepotřebuje. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by jednal a rozhodl ve věci samé. D ů v o d y: Jest sice správné, že manželský otec jest oprávněn vychovati dítě dle svého volného uvážení, aniž by si musel tak, jak je poručníkovi uloženo (§ 216 obč. zák.), vymoci svolení opatrovnického soudu. Avšak také v tomto případě jest dítko podle § 21 obč. zák. pod zvláštní ochranou zákona, které se může dovolávati i proti otci (§ 148 obč. zák.). Jsou-li však — jak je tomu v projednávaném případě — rodiče nezletilá, dítě rozvedení po případě rozloučení a dítko jest odevzdáno matce do výchovy, nemá otec možnosti, by své právo k výchově dítky vykonával a může se proto po případě obrátiti na opatrovnický soud, cítí-li se

výchovným nařízením matky v tomto právu zkrácen nebo považuje-li tím zájem dítěte za ohrožen. V projednávaném případě sděluje otec opatrovnickému soudu, že ohledně nezletilého dítěte byla uzavřena nepřiznivá učební smlouva a přináležejí proto opatrovnickému soudu, by věc vyšetřil a potřebné v zájmu dítěte zařídil, i když mu nebyla předložena dotyčná smlouva ku schválení.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu matky dítěte.

D ů v o d y:

Správným jest ovšem názor stěžovatelčin, že otec dítěte měl sám sjednati učební smlouvu. Dle §u 152 obč. zák. nemohou dítky pod mocí otcovskou samostatně sjednati platný závazek. Toliko dítě, jež není ve výživě rodičů, může samostatně sjednati smlouvu o službách s účinky §§ 246 až 248 obč. zák. Otec jest podle §u 152 poslední věty obč. zák. zákonným zástupcem dítěte a, pokud jest dítě rodiči živeno, mohla býti učební smlouva platně sjednána jen otcem. Ale není správným názor stěžovatelčin, že se otec měl domáhati ochrany správního (živnostenského) úřadu, když pokládal učební smlouvu, ujednanou s matkou, za dítěte škodlivou. Dozor nad výchovou dítěte vykonává podle §u 21 obč. zák. soud a nikoli úřad správní, a proto učiniti opatření ohledně úmluv a závazků dítěte, jež jsou mu na újmu, přísluší otci s přispěním soudu. Otec může se tohoto přispění soudu k ochraně zájmu dítěte dovolávat, když jeho zásahu brání matka, již výchova dítěte byla svěřena. Není třeba zabývati se otázkou, zda soudu náleží schvalovati učební smlouvu, ježto o to tu nejde, nýbrž jde o opatření soudu z důvodů případné neplatnosti smlouvy, sjednané podle otcova tvrzení na úkor dítěte. Soudce nesporný je povolán, by chránil zájmy dítěte ve sporech manželů o jeho výchovu, k nimž patří také vyučení řemeslné, a to podle zásad §§ 142 a 21 obč. zák. Proto není správným názor stěžovatelčin, že soud může zakročiti jen, dovolává-li se ochrany dítěte. Soudce nesporný naopak zakročuje na ochranu dítěte, ať se dovolává jeho ochrany kdokoli, zejména jde-li o spor mezi manžely o způsobu výchovy. Rekursní soud tedy právem nařídil, by první soud zakročil a vyšetřil skutkový podklad, by ve sporu manželů o tom, zda učební smlouva jest ve prospěch dítěte, byl zájem dítěte chráněn. Nelze sdíleti názor stěžovatelky, že by řešení takové otázky bylo ponecháno pouze otci, když se rodiče nedohodli a je mezi nimi o tom spor.

Čís. 6552.

Pozemková reforma.

Stížnost do nálezu Státního pozemkového úřadu k nejvyššímu správnímu soudu nedotýká se právoplatnosti nálezu.

Ustanovení §u 7 zák. v doslovu zákona ze dne 11. března 1921, čís. 108 sb. z. a n., o nutnosti schválení pachtovních smluv Státním pozemkovým úřadem a o neplatnosti těchto smluv v případě jejich neschválení, nedotýká se pachtovních smluv z doby před 28. říjnem 1918,